

**KVALITETSREDOVISNING
FÖR
SKINNSKATTEBERGS FÖRSKOLOR
Ht 2010-Vt 2011**



Innehållsförteckning

1. Inledning.....	3
1.1. Underlag	3
1. 1. Prioriterade områden	3
2. Förskolans förutsättningar	3
2. 2. Barn	3
2. 4. lokaler och miljö.....	4
3. Normer och värden.....	4
3. 1. Mål	4
3.2. Arbetet i verksamheten (Processer).....	4
3.3. Resultat, analys och bedömning av måluppfyllelsen.	6
3.4. Åtgärder för utveckling	8
4. Utveckling och lärande.....	9
4. 1. Mål	9
4. 2. Arbetet i verksamheten (Processer).....	9
4.3. Resultat, analys och bedömning av måluppfyllelsen.	11
4.4. Åtgärder för utveckling	11
5. Barn i behov av särskilt stöd	12
5.1 Mål	12
5.2. Arbetet i verksamheten.....	12
5.3. Resultat, analys och bedömning av måluppfyllelsen	13
5.4. Åtgärder för utveckling	13
6. Barns inflytande	13
6. 1. Mål	13
6.2. Arbetet i verksamheten (Processer).....	14
6.3. Resultat, analys och bedömning av måluppfyllelsen.	14
6.4. Åtgärder för utveckling	15
7. Uppföljning av likabehandlingsplan	15
7.1. Mål	15
7.2. Arbetet i verksamheten.....	16
7.3. Resultat, analys och bedömning av måluppfyllelsen	16
7.4. Åtgärder för utveckling	16
8. Hälsa och livsstil	16
8.1. Mål	16
8.2. Arbetet i verksamheten.....	16
8.3. Resultat och bedömning av måluppfyllelsen	17
8.4. Åtgärder för utveckling	17
9. Samverkan och övergångar	17
9.1. Mål	17
9.2. Arbetet i verksamheten.....	17
9.3. Resultat och bedömning av måluppfyllelsen	18
9.4. Åtgärder för utveckling	18
10. Samverkan mellan förskola och hemmet	18
10.1 Arbetet i verksamheten.....	18
10.2 Resultat och bedömning av måluppfyllelsen.	19
10.3. Åtgärder för utveckling	19
Föräldraenkät	20

1. Inledning

Kvalitetsredovisningen är utarbetad efter underlag av personalen på förskolorna och sammanställd av förskolechefen.

Underlag för kvalitetsredovisningen:

KR 2009 (förslag till åtgärder)

Personalens självvärderingar

BRUK-kriterier

Handlingsplaner för språk, matematik, normer och värden, barns inflytande.

Likabehandlingsplan.

Barnobservationer.

Politikers insyn.

Föräldraenkät.

1.1. Underlag

Målbeskrivningar från

Läroplan

Skolplan

Handlingsplaner för språk, matematik, värdegrund och barns inflytande samt likabehandlingsplan.

Resultat från

Arbetslagens självvärderingar/BRUK

Beviskriterier

Barnintervjuer

KR 2009 -förslag till åtgärder

Politikers insyn

1. 1. Prioriterade områden

Barn- och utbildningsutskottet har för insyn och kvalitetsredovisning prioriterat värdegrunden (Lpfö 2.1), barns utveckling och lärande (Lpfö 2.2) och övergångar och samverkan.

Enligt förordningen skall också hälsa och livsstil samt likabehandlingsplan redovisas.

2. Förskolans förutsättningar

2. 2. Barn

Antalet födda barn i kommunen 2010 var 38 st.

Antalet inskrivna barn har under året varit 180-185 st. Småbarnsgrupperna har haft upp till 18 barn och syskongrupperna upp till 18 barn. Kommunens ambition är ca 14 barn i småbarnsgrupperna och ca 18 barn i syskongrupperna.

Inskrivna barn i procent av befolkningen 1-5 år har varit näst intill 100 %.

Årsarbetare inom förskolan under HT-2010 - VT-2011 har varit 32,3 st, 2009 var det 31,8 st. En höjning med 0,5 tjänst pedagog. Antal barn/årsarbetare var 5,5 – 5,7.

2009-2010 års siffror var riksgenomsnittet 5,4 barn/årsarbetare.

Antal flickor och pojkar har under läsåret varit mycket jämt, endast en flicka mer inskriven än antalet pojkar. Det är första gången sen mätningen startade. Antalet pojkar brukar vara högre. Antal årsarbetare med förskolekompetens inom förskolan ligger procentuellt högt i vår kommun 69 % 2010. Riksgenomsnittet ligger på 49.2 % 2010. Länsgenomsnittet ligger på 55 %, således har Skinnskatteberg högst antal högskoleutbildad personal i Västmanland.

2. 4. lokaler och miljö

Skinnskattebergs kommun har sex förskolor. Tre av förskolorna ligger i tätorten och tre på landsbygden. Masmästarbo, Solrosen och Nyckelpigan som ligger i tätorten är byggda för sitt ändamål. Ekornen och Kottens förskolor inryms i skolhus och före detta skolhus. Nyhammars förskola är inrymt i en idyllisk miljö i ett 1700-talshus på landsbygden. Alla förskolorna har bra lokaler och fin utemiljö. Närheten till skog och strövområden finns för alla förskolorna. Att ta emot barn inom ”skälig tid”, max fyra månader från ansökningsdatum har lyckats till 100 %.

Förskolan ligger under barn och utbildningsutskottet. Hela förskoleverksamheten leds av en förskolechef. De senaste åren har jag som förskolechef varit placerad direkt under det politiska utskottet med ärendeberedning. Under höstterminen har återigen förvaltningschefstjänst inrättats som delas med äldreomsorg och socialförvaltningen. Detta innebär en lättnad i mina arbetsuppgifter då ärendeberedningen numer ligger på förvaltningschefen. Distributionen av förskoleavgifter i form av räkningar sker via kanslist i övrigt finns inget administrativt stöd. Mitt pedagogiska ledarskap är idag koncentrerat till förskolornas gemensamma utvecklingsarbete. Personalen träffas tillsammans med mig och specialpedagogen och bedriver skolutveckling en gång/månad på kvällstid. På dagtid träffas sex pedagoger, specialpedagogen och förskolechefen en gång/månad med för och efterberedning, vi kallar dessa för processledare. Dessa träffar är mycket uppskattade av alla då tillfälle till pedagogiska diskussioner ges. En gång per månad på dagtid träffas även skyddsombuden tillsammans med förskolechefen. Där diskussioner förs utifrån månadens APT träffar på alla förskolorna. Dessa olika träffar gör att alla känner en samhörighet. Alla deltar i vad som är på gång och händer på samtliga förskolor. Tips och idéer angående verksamhetsutveckling delges alla, all personal ges möjlighet att vara med och påverka. All personal ges möjlighet att vara aktiva i det gemensamma skolutvecklingsarbetet.

3. Normer och värden

3. 1. Mål

Förskolan skall sträva efter att varje barn utvecklar

- *öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar,*
- *förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja hjälpa andra,*
- *sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,*
- *förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av kön, social eller etnisk bakgrund och*
- *respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö*

3.2. Arbetet i verksamheten (Processer)

Värdegrundsarbetet har under många år varit en hög prioritet på kommunens förskolor. Återkommande diskussioner i egna arbetslag och gemensamma diskussioner i tvärgrupper med andra arbetslag har skett även under detta läsår. Pedagogerna har gemensamt reviderat den gemensamt framarbetade arbetsplanen

Normer och Värden under månatliga skolutvecklingstillfällen. Alla pedagoger arbetar utifrån arbetsplanen, diskuterar, följer upp arbetet och utvärderar kontinuerligt utifrån gemensamt framtagna kriterier. Pedagogerna arbetar med att vara goda förebilder för barnen. BRUK – kriterier för normer och värden används av alla i utvärdering och diskussioner av arbetet.

Ex från verksamheten:

På **Nyhammars** förskola arbetar man återkommande med två teman för att hjälpa barnen att utveckla förmågan att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation, tema Aktion Julklappen och brevväxling med förskole- och skolbarn i Zimbabwe. Julklappsprojektet innebär att barnen får sätta sig in i barns olika förhållanden i världen bl a vad det gäller julklappar. I år var det elfte gången förskolan arbetade i projektet och paket skickades till Rumänien, Moldavien och Ukraina. Jordglob används för att barnen skall se vart de olika länderna ligger.

Nyckelpigan har arbetat med projekt "Kappsäcken" under året. Barnen fick göra sig bekanta med en kappsäck som pratade olika språk. Det var språk som barnen på förskolan har anknytning till. Stor hjälp togs in av föräldrar till barnen som fick hjälpa till rent konkret med sina olika språk. Föräldrarna spelade in fraser på sina språk till "kappsäcken" som spelades upp för barnen. Även saker från olika länder lånades ut av föräldrar. Projektet avslutades med att föräldrar hjälpte till med bl a bakning av bröd som fick representera landet de kommer från. Detta har stärkt kontakten mellan föräldrar - barn – personal och visat på att föräldrarnas bakgrund är viktig.

Ekorrens förskola har haft förändringar i personalgruppen och startade höstterminen med att både barn, personal och föräldrar skall lära känna varandra. Till en början skedde mycket av arbetet utomhus på gården eller i skogen med olika samarbetslekar. Vardagliga situationer användes och barnen har tränat på hur man skall vara mot varandra. Temaarbete om känslor har skett under året där man lyft in sagoböcker i ämnet, flanosagor tittat på film samt sjungit gemensamma sånger i ämnet. Barnen har tränat på att använda trevliga ord när de tilltalat varandra.

På **Kottens** förskola erbjuds alla föräldrar hembesök vid inskolning. Då lämnas ett informationsblad och en "tycka om lista" där föräldrarna kan fylla i barnens intressen och behov. De har arbetat med olika verkstäder två ggr/vecka. Barnen har valt mellan byggverkstad, experimentverkstad och sagoverkstad. Barnen får ta ansvar i valet av aktiviteter och i leken. Pedagogerna har arbetat med något som de kallat "STOPP" metoden. Det innebär att barnen säger stopp och sätter upp handen för att markera att nej är ett nej.

På **Solrosens** förskola får barnen ta ansvar efter sin mognad med att ex häng upp sina kläder, plocka undan leksaker och ta ansvar för olika saker. Pedagogerna skapar tillfällen då barnen får möjlighet att prata och bli lyssnade på av sina kamrater. Man har arbetat med att hjälpa barnen att själva lösa konflikter och respektera varandras olika åsikter. De deltar i "Håll Sverige Rents stiftelsens skräpplockardagar". Lagar leksaker och andra saker som gått sönder.

Ett bildsystem finns där barnen sätter upp sin bild på en tavla för att välja olika aktiviteter i olika rum, detta för att bl a få en bättre fördelning på barnen samt möjlighet till olika gruppindelningar av barnen. Barnen får i detta system möjlighet att leka med kamrater som de kanske inte själva hade valt.

I barngruppen med de yngsta barnen på **Masmästarbo** sker arbetet mycket nära barnen. Pedagogerna sitter i barnens höjd på golvet och kan då vägleda och uppmuntra barnen. Samarbetslekar är ett stort inslag, i dessa lekar är alla med utifrån sina egna förutsättningar. Barn från andra kulturer har under året börjat på förskolan. Detta har lett till att arbetet har skett utifrån olikheter och olika kulturer.

Mulleverksamhet bedrivs höst och vår med arbete om att värna om miljö och natur.

3.3. Resultat, analys och bedömning av måluppfyllelsen.

Måluppfyllelsen är i hög grad uppfylld när det gäller värdegrundsarbetet. Pedagogerna arbetar medvetet och diskuterar samt utvärderar sitt värdegrundsarbete kontinuerligt. Arbetsplanen för normer och värden används av alla förskolor med tillhörande kriterier för utvärdering. Under läsåret har de förskolor som har barn från andra länder arbetat väl och medvetet för att skapa förtroende och förståelse bland barnen med mycket gott resultat.

Förskolornas egna bedömningar utifrån självvärdering och BRUK-kriterier:

Nyhammar:

Utifrån våra resultat i självvärderingen, BRUK och beviskriterierna tycker vi att vi har en fortsatt hög grad av måluppfyllelse vad det gäller Normer och värden.

Vi ser att barnen respekterar varandra och visar varandra hänsyn. De uppmärksammar när någon saknas och är noga att lösa situationen när någon är ledsen. ”På min förskola är vi kompis med alla!” Barnen törs också gå i konflikt med varandra och oss vuxna och sedan bli sams. Vi ser att de yngsta barnen ger varandra en kram om de har varit osams. Barnen vet att deras Nej! respekteras.

De äldre barnen hjälper gärna de yngre med handtvätt, av- och påklädning och i matsituationen och säger spontant "Tack"!

När barnen frågar oss vuxna om hjälp hänvisar vi till att de kan fråga en kompis i första hand. I hallen hjälper de varandra med knappar, dragkedjor, stövlar, hängslen och att få på och av västar.

Barnen tar spontant emot gäster i hallen, hälsar dem välkomna och presenterar sig.

I skogen lyfter vi upp barnens upptäckter och gör dem till något viktigt tillsammans med övriga barn. Vi ser att barnen blir glada och tycker att det är roligt att gå till skogen.

Barnen är frimodiga, ställer frågor om olika saker, vill veta samband och få förklaring till olika fenomen. De är öppna för nya miljöer vid studiebesök och teatrar. När vi åker eller går iväg på utflykter tar de ansvar för de förtroenden de får, ex stanna vid andra tallen på vänster sida.

Nyckelpigan:

Vi anser att vi i hög grad har uppnått strävansmålen när det gäller normer och värden. Barnen har utvecklat öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar. Detta har vi sett genom observationer av barngruppen (normer och värden 4.1 c öppenhet BRUK).

Vi har i observationer av barngruppen sett att många barn pratar om olikheter och att alla barn respekterar varandras olikheter i gruppen (normer och värden BRUK 4.2 a respekt och 4.1 b öppenhet).

Vi ser att alla barn är trygga i sig själva, i lek och andra situationer. Detta syns speciellt i uteleken då alla barn tar för sig och utforskar miljön. Att nästan alla barn är frimodiga och ställer frågor, vilket vi sett genom observationer av barngruppen. Vi ser att då barnen sitter tillsammans med olika kamrater och olika vuxna varje dag vid matbordet, gör att samtalen och diskussionerna alltid blir innehållsrika och alla törs samtala med alla. Genom vår självvärdering har vi sett att vi arbetar aktivt med normer och värden som en integrerad del i barns utveckling. Vi har där också sett att vi lyckats uppnå vår utvecklingspunkt för 2010 då vi skulle sträva efter att se det unika hos varje barn och arbeta medvetet med olikheter i barngrupper. Detta har vi gjort dels genom projekt kappsäcken och vårt medvetna förhållningssätt gentemot barn, arbetskamrater och föräldrar. Vi har genom observationer sett att många av barnen försöker att lösa konflikter genom att prata med sina kamrater.

En utvecklingspunkt för 2010 var att vi ville få barnen att förstå innebörden av ordet förlåt och att få dem att uttrycka medkänsla i sitt språk. Genom observationer av barngruppen har vi sett att många men inte alla uttrycker medkänsla i sitt språk.

Ekorren:

Vi bedömer att vi i hög grad har uppnått målen.

I början av hösten var många barn och föräldrar otrygga med den nya personalen vilket visade sig på oro gruppen, föräldrar som hade svårt att lämna sina barn och prata med all personal. Efter en kort period började de flesta barnen och föräldrarna att vända sig till all personal.

Vi ser att barnen försöker hjälpa varandra med olika saker. De hjälper t ex varandra att städa undan efter lek, lär varandra hur olika spel fungerar och vid av- och påklädning mm. Ett exempel på när barnen hjälper varandra med kläderna är en flicka som ropar på hjälp med skorna. En annan flicka går dit och provar men konstaterar att hon inte kan och säger sedan, jag kan hjälpa dig med mössan istället.

Barnen är över lag duktiga på att säga tack i olika situationer.

Vi ser att barnen löser fler och fler konflikter på egen hand och de kommer ofta och talar om när de har lyckats eller behöver hjälp.

Efter jul köpte vi in en del nya leksaker och spel och i början såg vi att barnen var väldigt rädda om sakerna. Barnen vågar ifrågasätta olika saker bl.a. varför de behöver en viss sorts kläder den aktuella dagen t ex stövlar.

Vi ser också att barnen försöker ta ansvar bl a genom att påminna varandra om förskolans normer och värden. I temat lärde sig barnen mer om sina känslor. Något som framkommit i flera samtal är att barnen lärde sig att man får vara arg men att det inte får gå ut över någon annan.

Vi arbetar efter målen i Lpfö och våra handlingsplaner normer och värden. Dessa dokument har hållits levande genom att vi diskuterat dem kontinuerligt på APT under våren och planerat utifrån de åtgärder vi kommit fram till.

Vi vuxna är goda förebilder och påminner hela tiden barnen om värdegrunden.

Kotten:

Föräldrar och barn upplever det positivt med hembesök. I hemmiljön finns en trygghet både för barn och förälder det gör det lättare för oss att skapa en bra relation redan från början.

Öppenhet: Barnen kommer med egna förslag när vi t.ex. jobbar i verkstan. Detta för att vi vuxna aktivt lyssnar och litar på barnen och inbjuder till egna initiativ att undersöka på egen hand.

Vi bedömer att vi i hög grad nått målet.

Respekt: J och A leker med bilarna på bilbanan. J försöker att ta A:s bil A sätter upp handen och säger STOPP vilket J accepterar.

Vi bedömer att vi i hög grad nått målet.

Solidaritet: Barnen uttrycker medkänsla i sitt språk t.ex. hörde S hur E gråter och erkänner då att hon tidigare själv gjort så att E blev ledsen.

Vi bedömer att vi i hög grad nått målet.

Ansvar: På skogsutflykterna är barnen observanta, ser och diskuterar förändringar i naturen. Plockar spontant upp skräp som de lägger i en påse som vi sedan sorterar.

Utflyktsdagar och skogsutflykter är en uppskattad aktivitet där barnen upplever naturens kretslopp och vår påverkan på den.

Vi bedömer att vi i relativt hög grad nått målet att ta ansvar.

Verkstadsarbetet är en ny arbetsform där barnen själva väljer aktiviteter efter intresse. Barnen uppskattar verkstäderna och tycker att det är roligt. Detta stimulerar till samspel, kommunikation och skapar ett demokratiskt klimat.

Vi bedömer att vi i relativt hög grad nått målet.

Solrosen:

Rosen/Solen: För att bedöma våra resultat har vi använt oss av beviskriterierna till normer och värden, våra egna diskussioner och reflektioner, samt barnintervjuer.

Vi ser att barnen i hög grad hjälper varandra, de är trygga och ställer frågor, barnen kan förändra leken om fler barn vill vara med. De använder ordet tack och hälsar spontant på varandra och oss vuxna.

Barnen visar att de tar ansvar för de förtroenden som de får.

Vi ser att barnen i hög grad accepterar olikheter och att rättvisa inte är att alla måste göra lika,

Vi vuxna är aktiva och stöttar barnen i olika situationer när det behövs.

Småbarnsavdelning **Fröet**: Barnen tycker i hög grad om att hjälpa till och att hjälpa varandra. De gör saker själva bara de ges möjlighet och tid till det. Vi ser på barngruppen att vi har många självständiga barn när det gäller att ta för sig i leken. Barnen leker i hög grad fint med varandra. De tränar på att vänta på sin tur och dela med sig. Vi pedagoger är närvarande och låter barnen få prova på att t ex klä på/av sig och att plocka undan det de lekt med. Träning, beröm och uppmuntran ger resultat. Vi fortsätter att jobba utifrån värdegrunden, vi använder oss av beviskriterierna till normer och värden samt våra egna diskussioner/ reflektioner.

Masmästarbo:

Vi ser att barnen hjälper varandra med av och påklädning, ex. hämtar napp och snutten till en kompis som är ledsen.

Nya barn från andra länder har tagits emot på ett bra sätt. Barngruppen har bjudit in till lek och inte sett språket som ett hinder. Samarbetslekarna har stärkt sammanhållningen i gruppen. Barnen har tränat sig i att både vinna och förlora.

Vi pedagoger är bra på att ge varandra återkoppling, och att föra dialog i pedagogiska frågor och förankra det i barngruppen.

Vi anser att vi lyckats i hög grad med målet öppenhet, respekt och solidaritet ex genom att hjälpa och att lyssna på varandra.

Vi har i relativt hög grad nått måluppfyllelsen, barnen kan säga förlåt och återberätta vad som hänt när man sårat en kamrat. Vi anser att vi är positiva förebilder med bra förhållningssätt.

Arbetslagens självvärderingar på en skala av 1-4 där 1 är lägst och 4 högst.

Förskola	Personalens Förhållnings Sätt	Normer Och Värden	Jämställdhet
Masmästarbo	3	3	2,5
Solrosen	3	3	2,5
Nyckelpigan	4	4	3
Nyhammar	4	4	3,5
Kotten	3	3	3
Ekorren	3	3	3

Politikerns insyn:

Politikern instämmer i hög grad att alla förskolor har högt resultat. Alla arbetar efter den gemensamma arbetsplanen och att värdegrundsarbetet genomsyrar allt arbete. Pedagogerna diskuterar ofta sina egna normer och värderingar med varandra och det diskuteras på APT-möten. Handlingsplaner finns framtagna och väl synliga.

Ex ur verksamheten där jag såg i bl.a. samlingarna, att alla barn blir sedda. Barnen lyssnade till andra pratat klart och väntade på sin tur. Olika nationaliteter lyftes fram och sånger sjöngs på olika språk.

3.4. Åtgärder för utveckling

Fortsatt arbete med att följa förskolornas egna års-hjul för arbete och utvärdering. Använda BRUK och planernas beviskriterier för utvärdering och bedömning av arbetet. Utvärdera kontinuerligt över året.

4. Utveckling och lärande

4. 1. Mål

Förskolan skall sträva efter att varje barn

- *utvecklar sin identitet och känner trygghet i den*
- *utvecklar sin nyfikenhet och sin lust samt förmåga att leka och lära*
- *utvecklar självständighet och tillit till sin egen förmåga (LPFÖ-98)*
- *utvecklar sin förmåga att lyssna, berätta, reflektera och ge uttryck för sina uppfattningar,*
- *tillägnar sig och nyanserar innebörden i begrepp, ser samband och upptäcker nya sätt att förstå sin omvärld,*
- *utvecklar ett rikt och nyanserat talspråk och sin förmåga att kommunicera med andra och att uttrycka tankar,*
- *utvecklar sitt ord- och begreppsförråd och sin förmåga att leka med ord, sitt intresse för skriftspråk och för förståelsen av symboler samt deras kommunikativa funktioner,*
- *utvecklar sin förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika material och tekniker,*
- *utvecklar sin förmåga att upptäcka och använda matematik i meningsfulla sammanhang,*
- *utvecklar sin förmåga för grundläggande egenskaper i begreppen tal, mätning och form samt sin förmåga att orientera sig i tid och rum och*
- *utvecklar förståelse för sin egen delaktighet i naturens kretslopp och för enkla naturvetenskapliga fenomen, liksom sitt kunnande om växter och djur.*

4. 2. Arbetet i verksamheten (Processer)

Skolverket har erbjudit pedagoger möjlighet att delta i högskolelyftet, studier på högskolenivå i olika ämnen relaterade till Lpfö-98's mål. En pedagog har gått högskolekurs språk och matematikinläring med utomhuspedagogiska metoder 50 p under hela läsåret. Tre pedagoger har gått högskolekurs på Tom Titt med inriktning i barns upptäckande, utforskande och undersökande av natur och teknik 7 p under VT-11. Detta har berikat alla förskolornas arbetsmetoder då pedagogerna har delat med sig av sina inlärd studier till kollegor på skolutvecklingstillfällen. Både på kvällstid och heldagar. All personal har deltagit i praktiska övningar såväl i naturen som inomhus med experiment. Detta har sedan använts i undervisningen med barnen på förskolorna. De äldsta barnen har bl.a. haft gemensam bussresa till Nyhammars förskola under en heldag där de deltagit i naturstig med utomhuspedagogiska metoder samt experiment av olika slag.

Mycket matematik, naturvetenskap/teknik och språkinläring/språkutveckling har genomsyrat verksamheten under läsåret.

Temainriktat arbetssätt är väl förankrat på förskolorna. Arbetet sker utifrån barnens intresse, tankar och behov. Reggio Emilias grundtankar ligger i basen för temaarbeten.

Portfolion ligger till grund för att synliggöra barnens egen utveckling och ett bra sätt att göra föräldrarna delaktiga i sitt barns utveckling på förskolan.

Barnen lärande dokumenteras i portfolio. Barnen är utifrån stigande ålder med och bestämmer över sitt eget portfolio och vad som skall finnas med. De är då delaktiga och se sin egen lärandeprocess. En tanke är att när barnet lämnar förskolan skall även portfolio i väl valda delar av barn, föräldrar och pedagoger föras vidare till skolan för att främja barnets vidare utveckling och inläring.

Leken genomsyrar vår verksamhet och är det viktigaste instrument vi har för inläring för barnen i förskolan. Mycket diskussioner runt lekens betydelse och användning sker av pedagogerna.

Övriga exempel från arbetet i verksamheten:

Några exempel från **matematik**arbetet med barnen:

Barnens medhavda sommarminnen monterades tillsammans med barnen på någon av de geometriska formerna rektangel, kvadrat, cirkel eller parallelogram.

Vi har haft ett medvetet positivt och aktivt arbetssätt när det gäller matematik och då främst i lek.

I verkstäderna utvecklar barnen sin förmåga att urskilja, uttrycka, undersöka och använda matematiska begrepp och samband mellan begreppen.

Vi pedagoger använder rätt matematiska begrepp så att de naturligt används i barnens vardag.

När vi bakar vårt matbröd tränar barnen att mäta och beräkna.

Föräldrar berättar att barnen räknar hemma i olika situationer.

Några exempel från arbetet med **teknik/natur**:

En förälder har hjälpt oss att köra upp skidspår som alla barn kan åka i, vi har sedan åkt skidor på åkrarna hela mars månad ut. Barnen har kunnat välja svårighetsgrad på spåren.

I vintertemat fick barnen prova på olika enkla experiment.

Vi har arbetat fram nya miljömål, lekmiljö med tillgång till vatten, använda material från skogen i skapande verksamhet och lek. Miljömålen tas med i vårt vardagsarbete. Utomhus har barnen haft god tillgång på vatten i anslutning till sandlådan.

Barnen har tagit in snö och smält den på olika sätt. De har jämfört mängden snö med den mängd vatten som blev. Hedströmmen.

Vi har upptäckt, undersökt och utforskat tillsammans med barnen.

Vi har en teknikhörna och uppmuntrat barnen till att experimentera och utforska.

Barnen har provat på olika experiment. Vi har gjort pappershelikoptrar och flugit med samt testat tyngdlagen.

Några exempel från **Språkutveckling**:

Intresset för böcker är stort i alla åldrar, barnen hämtar böcker och ”läser” för sig själva och varandra.

Det förekommer både lekskrivning och skrivning på riktigt.

I arbetet i köket skapas förtroliga samtal när barnen lagar mat tillsammans med en vuxen.

Barnen uppmuntras att prata och berätta inför varandra för att stärka barnens självförtroende och ge dem vana att uppträda.

Barnen uppmuntras att skriva sitt namn eller att skriva av det samt känna igen sin ordbild. Till hjälp finns synliga bokstäver uppsatta på väggen och en bokstavspåse.

Vi har jobbat med sagotema utifrån Astrid Lindgrens böcker.

Barnen läser mycket för varandra.

Barnen är intresserade av att lyssna på sagor och böcker.

Exempel från **Portfolioarbetet**:

Barnen är med och tar ansvar samt påverkar innehållet i sitt portfolio med stigande ålder.

Vi har med barnen och deras portfolio i utvecklingssamtalet med föräldrar. Fokus ligger då på barnens utveckling och lärande och visar på allt barnen kan.

Exempel från **Leken**:

Under året har leken genomsyrat vår verksamhet, genom barnens spontana lekar både inne och ute, samlingar och andra aktiviteter. Vi diskuterar fortlöpande om lekens betydelse för barnens utveckling och lärande.

Vi är medvetna om lekens betydelse för barnens utveckling och lärande därför har leken stor betydelse i vår verksamhet.

Exempel från arbetet med **Kultur**:

Vi bevarar våra traditioner genom att fira midsommar, födelsedagar, påsk, advent, jul etc.

Vi hade ett 60-tal gäster vid luciafirandet.

I vårt projekt ”Kappsäcken” fick barnen träffa en kappsäck som talade olika språk. Språk som barnen på förskolan har anknytning till.

4.3. Resultat, analys och bedömning av måluppfyllelsen.

Högskolekurserna för personal tillsammans med den skolutveckling vi gemensamt bedriver har bidragit till att stärka det dagliga arbetet såväl i matematik, språkutveckling och teknik/naturvetenskap.

Barnen har stort intresse för att prova att experimentera och vågar även vidareutveckla experiment själva. De vågar även reflektera mer och mer både när det gäller att gissa vad som ska hända och att berätta om vad de har gjort.

Pedagogerna har gjort observationer av barnen för att se vad de kan tillföra till barnens utveckling och lärande genom lek. I sin självvärdering om leken och lärande framkommer att pedagogerna använder leken som ett medel för barns utveckling och lärande.

Verksamheten organiseras så att barnen alltid ges rikligt med tid och material för olika former av lek. Barnen har fått olika slags upplevelser som stimulerar deras fantasi, kreativitet och förmågan att leka. Via Brukkriterier syns att förskolan kännetecknar pedagoger som är medvetna om lekens grundläggande betydelse för barns utveckling och lärande.

Genom observationer av barngruppen framkommer att nästan alla av barnen spontant använder matematik i vardagen och speciellt i lek. Barnen mäter och jämför ofta, använder tal. Föräldrar har uttryckt att de är inspirerade av pedagogernas arbete med barnen.

Genom att vi arbetar efter målen i Lpfö-98 och att vi håller våra handlingsplaner levande samt kontinuerliga diskussioner på skolutvecklingsträffar om barnens utveckling och lärande bidrar det till en hög måluppfyllelse.

Arbetslagens självvärderingar på en skala av 1-4 där 1 är lägst och 4 högst.

Förskola	Synen på barns utveckling och lärande	Leken och lärandet
Masmästarbo	3	3,5
Solrosen	3	3
Nyckelpigan	4	4
Nyhammar	4	4
Kotten	3	4
Ekorren	3	4

Politikens insyn:

Politikern skriver i sitt utlåtande att läroplanen upplevs som ryggraden i barnens utveckling och lärande. Personalen relaterar till läroplanen vid barnens ”varför” frågor.

På väggarna på alla förskolor syns bilder med aktiviteter koppade till läroplanens olika mål.

4.4. Åtgärder för utveckling

Trots att vi har hög måluppfyllelse i fråga utveckling och lärande finns det ytterligare behov av pedagogiska diskussioner för att skapa fler lärandetillfällen.

5. Barn i behov av särskilt stöd

5.1 Mål

Barn som är i behov av särskilt stöd skall ges den omsorg som deras speciella behov kräver.
(lpfö s. 5)

Mål som vi under året särskilt uppmärksammat

* *ge stimulans och särskilt stöd till de barn som befinner sig i svårigheter av olika slag*

* *få stöd och stimulans i sin sociala utveckling*

* *få stöd och stimulans i sin motoriska utveckling*

* *få stöd och stimulans i sin språk- och kommunikationsutveckling LPFÖ-98*

5.2. Arbetet i verksamheten

Förebyggande arbete och handledning

Den i kommunen verksam specialpedagogen med arbete riktat mot förskola 75 % och förskoleklass 25 % har även under läsåret 2010/2011 haft i uppdrag att främst arbeta med förebyggande insatser.

Specialpedagogen har som roll att vara ”bollplank” till pedagogerna på förskolorna. Under läsåret har detta omfattat sextionio tillfällen. Handledning av specialpedagogen riktad direkt mot barn i behov av särskilt stöd på förskolorna har under året omfattat trettiotvå barn. Personalgruppen har vid dessa tillfällen varierat från en till tre pedagoger. I vissa fall har handlingsplaner upprättats och föräldrarna gjorts delaktiga i dessa. I de fall personalen eller föräldrarna bett om det har specialpedagogen medverkat i samtal omkring enskilda barn. Handlingsplanerna är ett hjälpmedel för att tillsammans med föräldrarna samverka för en för barnet fortsatt positiv utveckling. Förskolan arbetar utifrån handlingsplanen med sina åtgärder och hemmet med sina. Kontinuerlig utvärdering/uppföljning har skett med vårdnadshavaren. Tillsammans görs det upp hur arbetet ska gå vidare utifrån de resultat som framkommit. Om inte extern expertis (psykolog, logoped, BUP mm) redan är inkopplade kan det bli aktuellt att föräldrarna kontaktar berörda. Vid två tillfällen har handlingsplaner, på vårdnadshavares begäran upprättats enbart mot hemmet. Barnet fungerar i förskolans miljö, men föräldrarna ansåg sig ha problem med barnets beteende hemma.

Handlingsplanerna följer inte automatiskt med barnet vid övergången till förskoleklass. På vårdnadshavares begäran kan så ske, annars är handlingsplanens kortsiktiga och långsiktiga mål ett sätt att tydliggöra vilka insatser förskolan och hemmet kan bidra med för att gynna en för barnet positiv utveckling. När målen uppnåtts är inte handlingsplanen längre aktuell.

En mer medveten samverkansmodell mellan förskolan och förskoleklass har framarbetats under läsåret. Pedagoger från både förskola, förskoleklass och specialpedagog har träffats vid tre tillfällen för planering och samverkan. Representant från fritidshemmet har inte haft möjlighet att delta. Genom detta arbete har det skapats en smidigare och mer trygg övergång för alla barn, och i synnerhet för barn i behov av särskilt stöd.

De förskolebarn som hösten 2011 börjar i förskoleklass har träffats vid sex tillfällen för att bekanta sig med varandra. Både barn och pedagoger har sett fram mot dessa träffar. Några barn har knutit nya kontakter. Vid något tillfälle har en representant från fritidshemmet deltagit. För att ytterligare förstärka känslan av en positiv övergång för barnet har förskolebarnen tillsammans med pedagog från förskolan vid sex tillfällen under våren träffat förskoleklassansvariga och nuvarande förskoleklassbarnen (kommande år 1). Alla barn har även besökt fritidshemmet. En del förskolor har besökt skolans matsal. På vårens ”barnbyttardag” fick alla barn träffa sina kommande kamrater och den pedagog som kommer

att ansvara för respektive förskoleklass. Samverkan avslutades i slutet av maj, då alla kommunens femåringar hade en gemensam utedag i den vackra naturen runt Nyhammars förskola. Tre pedagoger från olika förskolor ansvarade för det gedigna programmet.

I oktober 2010 startade specialpedagogen tillsammans med en förskollärare ännu en COPE-föräldrautbildning riktad till föräldrar med barn i åldern 3-9 år. Föräldrautbildningen genomfördes aldrig då endast ett fåtal anmälde intresse.

5.3. Resultat, analys och bedömning av måluppfyllelsen

Målet är i hög grad uppfyllt. Specialpedagogens arbetssätt är mycket betydande och tillfredsställande. Vi har bra översyn över de barn som är i behov av särskilt stöd. De barn som varit aktuella har fått den insats som behövs.

Genom specialpedagogens kontinuerliga besök på förskolorna har det getts möjlighet att på ett tidigt stadium möta personalens funderingar omkring barn i behov av särskilt stöd. Besöken ger även specialpedagogen möjlighet att synliggöra alla barn i gruppen och den rådande gruppdynamiken. Genom samtal och handledning har pedagogerna fått stöd i att främja en positiv utveckling hos det enskilda barnet och gruppen.

En bra och hållbar samverkan mellan förskola och förskoleklass har arbetats fram för att främja barnens övergång mellan förskola och förskoleklass.

Politikerns insyn

Politikern instämmer i hög grad att det finns exempel på hur stöd ges till barn som behöver

5.4. Åtgärder för utveckling

Samverkansmodellen mellan förskola/ förskoleklass/fritidshem gett bra resultat och främjar barnets övergång, men mer samarbete mellan pedagogerna behövs i de olika verksamheterna. Gemensamma pedagogiska diskussioner för att öka medvetenheten hos alla pedagoger gällande barns lärande.

Då intresset för Cope- föräldrautbildning saknas, måste vi fundera vidare över hur vi kan stötta föräldrar i sitt föräldraskap. Flera föräldrar har på eget initiativ tagit kontakt med specialpedagogen för att rådfråga omkring deras barns beteende.

6. Barns inflytande

6. 1. Mål

Förskolan skall sträva efter att varje barn

- *Utvecklar sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverka sin situation*
- *Utvecklar sin förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för förskolans miljö och*
- *Utvecklar sin förmåga att förstå och att handla efter demokratiska principer genom att få delta i olika former av samarbete och beslutsfattande (LPFÖ-98)*

- *Alla barn ska känna sig betydelsefull, respekterade och trygga. De ska tidigt få erfara att det finns möjligheter till reellt inflytande över sin inlärningsmiljö och de ska stimuleras att så snart som möjligt vilja ta ansvar för sitt eget lärande.*(Skinnskattebergs kommuns skolplan)

6.2. Arbetet i verksamheten (Processer)

Arbetet med barns inflytande har hög prioritet. Den gemensamt framarbetade arbetsplanen för barns inflytande samt tillhörande utvärderingskriterier används i arbetet. Barnen har inflytande över sina vardagliga situationer i verksamheten.

På **Nyhammars** förskola uppmuntrar pedagogerna alla barn att ta initiativ, bl.a. genom att ställa frågor till barnen t.ex. ”Hur tänker du då?”, ”Hur ska du göra då?”

Barnen får tillfällen där de kan framföra sina åsikter t.ex. vid matsituation, samlingar, i leken, aktiviteter samt i barnintervjuer en gång per termin.

Pedagogerna väcker tankar hos barnen om hur man kan lösa konflikter. Barnen får berätta hur de har uppfattat situationen. De får lyssna på varandra, komma med förslag och sedan prova dem.

Nyckelpigans pedagoger har utarbetat former för barns delaktighet och inflytande.

I dessa former ingår bl a observationer av barngruppen där det synliggjorts att alla barn visar glädje i att få göra val, och att barnen visar att de försöker ta ansvar för de förtroenden de får. Observationerna har även påvisat att alla barn säger vad de tycker och tänker och försöker komma med förslag på förändringar. Alla barn visar vilja till att samarbeta, både med barn och med vuxna. Många av barnen respekterar varandras olikheter men har ibland svårt att respektera varandras åsikter. Detta gör att endast några klarar av att turas om att leda leken.

Kottens pedagoger har ett arbetssätt där barnen är huvudpersoner och verksamheten styrs av barnens tankar, intressen och behov. Stor lyhördhet för vad barnen tycker och tänker. Barnen förslag och idéer tas på allvar och genomföres tillsammans. Barnen gör sina val efter intresse och mognad.

På **Ekorrens** förskola används ett kortsystem för aktiviteter i olika rum. Barnen väljer aktiviteter. Barnen har fått inflytande även när rummen gjorts om, de kommer med förslag till förändringar. Vid olika aktiviteter har barnen inflytande över gruppindelningar. Barnen kommer med önskemål om teman.

På **Solrosens** förskola turas barnen om att ha ansvar vid matbordet. De får vara med och planera och leda gymnastiken. I musikrummet kan barnen lyssna på den musik de vill höra. De minsta barnen använder kroppsspråket för att uttrycka vad de vill eller inte vill göra. I leken väljer barnen med vem och med vad de vill leka. Vid biblioteksbesök får barnen välja vilka böcker som de vill låna till förskolan.

På **Masmästarbo** förskola utformas verksamheten så att barnen kan ha inflytande över vardagliga situationer, t ex välja lek och lekkamrater. Ett nytt arbetssätt har anammats med kortsystem för lek i olika rum. Det innebär att barnen har ett stort inflytande i den dagliga leken. Barnen uppmuntras att ta egna initiativ. Vid barnintervjuer framkommer barnens önskemål. I intervjuerna framkom att barnen hade ett stort intresse att sjunga och berätta sagor, då gjordes en hörna med bland annat sångkort och figurer ur sagor.

6.3. Resultat, analys och bedömning av måluppfyllelsen.

Arbetet sker utifrån handlingsplanen om barns inflytande på alla förskolorna. Genom kortsystemet för olika sorters lek i olika rum som flera av förskolorna använder sig av, får barnen mer ro att leka och ta ansvar för material och att plocka undan. Barnen uttrycker sina tankar och åsikter och ges därigenom möjligheter att påverka sin situation på förskolan.

Barnintervjuer görs fortlöpande för att lyssna in vad barnen vill lära sig, och vad de vill vara med och bestämma om. Genom att pedagogerna är tillåtande och lyssnar på barnen känner de sig betydelsefulla, respekterade och trygga.

Föräldraenkäten påvisar att föräldrarna anser att barnen har inflytande över sin vistelse på förskolan.

Arbetet mot de nationella målen är bra och målet är i hög grad uppfyllt.

Vid självvärderingen syns tydligt att pedagogerna i hög grad uppmuntrar barns delaktighet och inflytande.

Arbetslagens självvärderingar på en skala av 1-4 där 1 är lägst och 4 högst.

Förskola	Delaktighet och inflytande
Masmästarbo	4
Solrosen	3
Nyckelpigan	4
Nyhammar	4
Kotten	3
Ekorren	3

Politikers insyn

Politikern instämmer i hög grad att personalen nått målen beträffande barns inflytande och påverkan av verksamheten. Hon såg:

- att barn redan tidigt får börja hålla i samlingar.
- Får välja sånger vid samlingar, välja böcker.
- Får bestämma ad de vill leka med.
- Hjälpa till vid bl.a. måltider.
- Ta ansvar över att plocka undan efter sig.

6.4. Åtgärder för utveckling

Fortsätta med regelbundna barnintervjuer och samtal med barnen och därigenom ta tillvara barnens vilja till inflytande. Utvärdera och analysera arbetet vidare med självgranskning och hitta former för kontinuerlig utvärdering och dokumentation av arbetet mot målen.

7. Uppföljning av likabehandlingsplan

7.1. Mål

Gemensamma mål för Skinnskattebergs förskolor

Vi skall utifrån våra handlingsplaner ”Normer och värden” och ”Barns inflytande” vara en förskola

- fri från kränkningar
- där alla, både barn och vuxna känner sig trygga, upplever humor och glädje.
- där all personal arbetar för en miljö som kännetecknas av värme och engagemang
- där föräldrarna känner sig trygga när de lämnar sina barn.

7.2. Arbetet i verksamheten

En grundmall för förskolornas likabehandlingsplaner finns sen tidigare framarbetad för verksamheten. Alla förskolor har därifrån sin egen likabehandlingsplan som de kontinuerligt reviderar under läsåret. Detta görs vid termins slut och vid eventuellt övrigt behov.

Pedagogerna arbetar utifrån ett gemensamt arbetssätt för värdegrundsarbete. För att förebygga att kränkningar och att trakasserier uppstår, arbetar pedagogerna med att vara ständigt närvarande i barnens lek och vistelse på förskolan. De lägger stor vikt vid att vara goda förebilder för barnen.

Konkreta åtgärder under läsåret:

- Samarbetsövningar tillsammans med barnen både inomhus och utomhus, för att skapa glädje, tillit och trygghet bland barnen.
- Använder beviskriterierna baserade på handlingsplanen ”Normer och Värden” och ”Barns inflytande” för att åskådliggöra hur pedagogerna uppnår de uppsatta målen.
- Daglig kontakt med föräldrar främjar relationen och ger trygghet mellan barn, föräldrar och personal.
- Kontinuerliga barnobservationer av pedagogerna där det framkommer hur barnen interagerar i gruppen.
- Utvecklingssamtal där föräldrar och personal samtalar om barnets upplevelser på förskolan. Ibland deltar barnet i samtalet.
- Handlingsplaner för barn i behov av stöd. Dessa skall endast användas vid barnets förskoletid om inte förälder begär annat.
- Föräldraenkät en gång per år för att veta hur föräldrarna upplever barnens vistelse på förskolan.

7.3. Resultat, analys och bedömning av måluppfyllelsen

Personalen är bra på att förebygga och följa upp situationer som uppstår. Kränkningar är sällsynta. Barnen är omtänksamma mot varandra och har bra relationer både till varandra och vuxna. Olikheter respekteras. Barnen är trygga i gruppen. Pedagogernas förhållningssätt gör att måluppfyllelsen är hög.

7.4. Åtgärder för utveckling

Använda BRUK för självvärdering. Observera och intervju barnen. Ta upp likabehandlingsplanen vid föräldrasamtalen. Revidera likabehandlingsplanen varje år.

8. Hälsa och livsstil

8.1. Mål

Förskolan skall sträva efter att varje barn

- *utvecklar sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för vikten att värna om sin hälsa och sitt välbefinnande.*

8.2. Arbetet i verksamheten

Handlingsplaner för hygien finns på varje förskola, även handlingsplan för lokalvård.

Barnen har fått lära sig hur man tvättar sina händer ”rätt”, alltid före måltid, efter lek utomhus och efter toalettbesök. Handsprit används före måltider, vilket föräldrar är informerade om.

Pedagogernas medvetande grad om god hygien är hög.

Utevistelse minst en gång per dag för att främja hälsan och stärka motoriken hos barnen hos barnen ligger på hög prioritering på varje förskola. Pedagogerna är medvetna om att barn idag har stort behov för sin framtida utveckling att vistas mycket utomhus, och få röra på sig ordentligt. Alla förskolorna har bra tillgång till en bra utomhusmiljö. Lek, promenader, klättra över stockar och grenar samt skidåkning, beroende på årstid. På så gott som alla förskolor sover de minsta barnen ute i vagnar varje dag.

Olika sorters grönsaker och frukt serveras varje dag. Måltiderna skall vara lustfyllda. Socker och sött är bortplockat från menyerna. **Nyhammars** tog bussen till affären på besök, för att se var matbeställningarna hamnar och vart varorna kommer ifrån tillsammans med barnen. Lunchen tillagas på förskolan med ekologiska matvaror i stor utsträckning. Skidåkning är ett stort inslag i deras vinteraktiviteter. På **Nyckelpigans** förskola serveras grönsaker och frukt på ett inbjudande sätt. **Kottens** förskola förlägger stora delar av verksamheten till skog och sjö i närområdet. Barnen på **Ekorrens** förskola går regelbundet till återvinningen med sorterade sopor. **Solrosens** förskola har med barnen i planering och genomförande av gymnastik varje vecka. Även på **Masmästarbo** förskola är det regelbundet organiserad lek med mycket grovmotoriska rörelser och övningar på lekar.

8.3. Resultat och bedömning av måluppfyllelsen

Målen är i relativt hög grad uppfyllda. Barnen är överlag friska på förskolorna. Utevistelserna är uppskattade av barnen och deras ork och uthållighet vid långpromenader och lekar är bra. Måltiderna är rofyllda och lugna med trevliga samtal runt borden. Alla barn har god aptit och vågar prova olika sorters grönsaker och frukter. Barnen kan hygienrutinerna för handtvätt. Personalen har hög medvetenhet om god hygien och hälsa för barnens välbefinnande.

8.4. Åtgärder för utveckling

Fortsätta att hålla hygien på hög nivå. Låta barnen prova på olika sorters grönsaker och frukt. Planera för så mycket uteaktiviteter med rörelse som möjligt.

9. Samverkan och övergångar

9.1. Mål

- *Övergången från förskola till förskoleklass ska vara trygg för barn och föräldrar*

9.2. Arbetet i verksamheten

Under läsåret har en ny modell skapats för samverkan och övergångar mellan förskola och förskoleklass.

Pedagoger från förskola, förskoleklass och specialpedagog har träffats vid tre tillfällen för planering och samverkan. Genom detta arbete har det skapats en smidigare och mer trygg övergång för alla barn. Barnen som skall börja i förskoleklass har träffats vid sex tillfällen för att bekanta sig med varandra och för att möjliggöra nya kontakter mellan barnen. Vid något tillfälle har en representant från fritidshemmet deltagit. För att ytterligare förstärka känslan av en positiv övergång för barnet har förskolebarnen tillsammans med pedagog från förskolan vid sex tillfällen under våren träffat förskoleklassansvariga och nuvarande förskoleklassbarn. Alla barn har även besökt fritidshemmet. En del förskolor har besökt skolans matsal. På vårens ”barnbyttardag” fick alla barn träffa sina kommande kamrater och den pedagog som kommer att ansvara för respektive förskoleklass. Samverkan avslutades i slutet av maj, då alla kommunens femåringar hade en gemensam ute dag i den vackra naturen runt Nyhammars förskola. Nyhammars förskola ligger i södra kommundelen och föräldrar väljer uteslutande Kolsva kommun som skolkommun för sina barn. Övergångsarbetet har därav skett på ett annorlunda sätt än i övriga kommunen. Pedagogerna har ingått i Skinnskattebergs kommuns övergångsarbete enligt ovanstående. Under VT följt med barnen till besök i Kolsva med blivande förskoleklasspedagog som också besökt barnen på Nyhammars förskola. Övrig inskolning har föräldrarna själv stått för. Ekorrens barn har haft sitt övergångsarbete mot Olympica friskola. Fyra träffar med blivande f-klass pedagog. Personalen har även ingått i kommunens nya samarbete. Olympicaskolan bestämde sig för nedläggning i slutet av vårterminen och barnen skall i stället gå på den kommunala Klockarbergsskolan i Skinnskatteberg. Barnen fick möjlighet att besöka skolan en halv dag.

9.3. Resultat och bedömning av måluppfyllelsen

Nya arbetet med samverkan har fungerat mycket bra. Träffarna har varit väl planerade och väl organiserade. Barnen har träffats både inomhus och utomhus i olika grupper med praktiska arbetsuppgifter och lekar. Nya kontakter har knutits och gamla har stärkts. Barnen har varit positiva till träffarna. Föräldrar har uttryckt att de är mycket nöjda.

Mindre bra blev det i slutändan för barnen på Ekorrens förskola som endast fick besöka sin blivande skola en halv dag. Målen är i hög grad uppfyllda.

9.4. Åtgärder för utveckling

Fortsätta med det positiva övergångsarbetet. Göra skriftliga utvärderingar av arbetet tillsammans med förskoleklasspedagogerna. Få med fritidshemspersonalen i arbetet.

Arbeta på att barnens portfolio skall med till förskolklass.

Målet är i hög grad uppfyllt.

10. Samverkan mellan förskola och hemmet

10.1 Mål

ur Lpfö98 (sid. 15)

Förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans arbete med barnen ska därför ske i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen.

10.1 Arbetet i verksamheten

Pedagogerna på samtliga förskolor lägger stor vikt på att ha en god kontakt och samverkan med föräldrar. Inskolningen av barnen prioriteras högt och nya former diskuteras och provas fram. Allt från den traditionella två veckors inskolningen med korta stunder på förskolan för barnet första veckan, till snabbare och intensivare inskolning med längre dagar. Föräldrarna väljer själva vad som passar dem och deras barn bäst. Hembesök av personalen innan inskolning erbjuds. Bemötande av barnet när det kommer och lämnar förskolan varje dag, den vi kallar "tamburkontakten" är också ett ämne som diskuteras mycket av pedagogerna för att höja kvalitén. Att synliggöra och välkomna varje barn varje dag läggs stor vikt vid. Viktig daglig information mellan föräldrar och pedagoger sker där vid. Informationsblad om verksamheten finns väl synlig på alla förskolor och föräldrar får veckoblad om verksamheten varje vecka hemskickat via e-mail eller pappersvägen. Allt efter önskemål.

Information om barnets utveckling sker via samtal minst en gång per termin. Däremellan kan föräldrar när de önskar begära samtal. Barnens portfolio tas med vid dessa samtal samt ett frågeformulär som föräldrar och barn fyller i tillsammans innan samtalet. Barnen är på så gott som alla förskolor med vid sitt utvecklingssamtal och de äldre barnen visar sitt portfolio.

Olika former av samverkan för barn, föräldrar och personal sker genom, dropin-kaffe, vernissage, grillkvällar, luciafirande och föräldramöten.

Föräldraråd finns upprättat som träffas två gånger per termin. Rådet består av en föräldrarepresentant från varje förskola, två pedagoger samt förskolechef. Mötena protokollförs och finns synliga på varje förskola. Vi årets möten har vi bl a tagit upp med representanterna utifrån förra årets KR's åtgärder för utveckling om vad för samverkansformer föräldrar vill ha. Representanterna har inte fått något med sig till föräldrarådet, men tror sig anse att det kommer an på att föräldrar är nöjda med de former som finns idag och då särskilt nöjda vid hämtning och lämning av sina barn.

Föräldraenkät delas ut varje år under april månad. Där ges föräldrar möjlighet att svara på vad de tycker om sitt barns förskolas verksamhet. Förskolorna delade ut totalt 165 enkäter, 147 av dessa besvarades. Under en kväll i april månad genomförde 6 pedagoger, specialpedagogen och jag ett informationsmöte i bild och föreläsningsform för föräldrarna om den lekens betydelse för barns utveckling och inläring på kulturhuset Korpen. Föreläsningen kallades "Har du BARA lekt idag".

10.2 Resultat och bedömning av måluppfyllelsen.

Arbetslagens självvärderingar på en skala av 1-4 där 1 är lägst och 4 högst.

Förskola	Samverkan mellan och förskola och hem
Masmästarbo	3,5
Solrosen	3
Nyckelpigan	4
Nyhammar	4
Kotten	4
Ekorren	4

Politikerns insyn.

Politikern instämmer i hög grad på alla förskolor att det finns exempel på hur förskolorna samverkar med hemmet för att främja barnens utveckling.

Resultat Föräldraenkät

Områden som enkäten innehöll:

”bemötande”, ”flexibilitet och service”, ”delaktighet”, ”information”, ”synpunkter och klagomål”, ”hur nöjd är du totalt med ditt barns förskola” och ”portfolio”.

Resultatet är utifrån 147 enkäter av 165 utskickade. Enkäter delades ut till alla barn. Syskonpar kan dölja sig i svarsfrekvensen, att förälder med fler barn fyllt i endast en enkät.

Föräldrarna är mycket nöjda med sitt/sina barns förskola, 126 st. 19 st är ganska nöjda, 1st ganska missnöjd och ingen mycket missnöjd.

129 st svarade att de deltagit i sitt barns portfolio, 18st svarade att de inte deltagit. Av dessa 18 kan en del vara nya föräldrar som ej hunnit ha utvecklingssamtal med information om portfolio.

Mest nöjda är föräldrarna även detta år med personalens bemötande vid hämtning och lämning av barnen. Barnens trivsel, personalens uppmärksamhet och engagemang i barnens utveckling. Föräldrarna är även nöjda med förskolans aktiviteter samt möjligheter att framföra synpunkter.

Bedömning av måluppfyllelsen

Pedagogerna har ett mycket bra samarbete med föräldrar. Resultatet av självvärderingen är högre även detta år, vilket är relevant då pedagogerna har prioriterat föräldrasamverkan och arbetat med att öka måluppfyllelsen. Föräldraenkäten visar att föräldrar är överlag nöjda, vilket även muntligt framkommer i olika sammanhang både till pedagogerna och till mig.

Målet är i hög grad uppfyllt.

10.3. Åtgärder för utveckling

Fortsätta att arbeta för fler och goda samverkansformer med föräldrar. Föra diskussioner via föräldrarådet om föräldrars delaktighet. Vara noga med att inviga föräldrar under inskolning i att barnen har egna portfolio. Inviga föräldrarna i läroplansmålen vid så många tillfällen som möjligt.

FÖRÄLDRAENKÄT

Förskolan i Skinnskattebergs kommun 2011-04-15

- Förskola:** Solrosen, fröet Solrosen, solen Solrosen, rosen Nyckelpigan
 Masmästarbo, gul Masmästarbo, blå Masmästarbo, grön Kotten
 Ekorren Nyhammars fsk

Utgivna enkäter: 165 st. Inkomna enkäter: 147 st, dvs 89 %.

Bemötande

	Mycket missnöjd 1	Ganska missnöjd 2	Ganska nöjd 3	Mycket nöjd 4	Vet ej/ Kan ej ta ställning 5
Hur nöjd är du...					
med personalens bemötande när du <u>lämnar</u> ditt barn? _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> 1	<input type="checkbox"/> 21	<input type="checkbox"/> 124	<input type="checkbox"/> 1
med personalens bemötande när du <u>hämtar</u> ditt barn? _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> 14	<input type="checkbox"/> 133	<input type="checkbox"/>
med den uppmärksamhet som ditt barn får av personalen? _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> 16	<input type="checkbox"/> 125	<input type="checkbox"/> 6
med personalens engagemang i ditt barns utveckling? _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> 21	<input type="checkbox"/> 123	<input type="checkbox"/> 3
med ditt barns trivsel på förskolan? _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> 12	<input type="checkbox"/> 135	<input type="checkbox"/>

Flexibilitet/Service

	Mycket missnöjd 1	Ganska missnöjd 2	Ganska nöjd 3	Mycket nöjd 4	Vet ej/ Kan ej ta ställning 5
Hur nöjd är du...					
med förskolans möjligheter att anpassa verksamheten utifrån ditt barns behov? _____	<input type="checkbox"/> 2	<input type="checkbox"/> 3	<input type="checkbox"/> 31	<input type="checkbox"/> 108	<input type="checkbox"/> 3
med din förskolas öppettider? _____	<input type="checkbox"/> 3	<input type="checkbox"/> 5	<input type="checkbox"/> 18	<input type="checkbox"/> 121	<input type="checkbox"/>
med hur förskolan löser vikariesituationen vid ordinarie personals frånvaro? _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> 4	<input type="checkbox"/> 30	<input type="checkbox"/> 90	<input type="checkbox"/> 23
med förskolans utbud av aktiviteter? _____	<input type="checkbox"/> 1	<input type="checkbox"/> 7	<input type="checkbox"/> 42	<input type="checkbox"/> 70	<input type="checkbox"/> 27

Delaktighet**Hur nöjd är du...**

	<i>Mycket missnöjd</i> 1	<i>Ganska missnöjd</i> 2	<i>Ganska nöjd</i> 3	<i>Mycket nöjd</i> 4	Vet ej/ <i>Kan ej ta ställning</i> 5
med <u>dina</u> möjligheter att påverka verksamhetens innehåll? _____	<input type="checkbox"/> 1	<input type="checkbox"/> 5	<input type="checkbox"/> 35	<input type="checkbox"/> 70	<input type="checkbox"/> 36
med <u>ditt barns</u> möjligheter att påverka verksamheten på förskolan? _____ (t ex genom att själv välja innehåll, plats, tid och kamrater för lek och aktivitet)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> 3	<input type="checkbox"/> 34	<input type="checkbox"/> 83	<input type="checkbox"/> 27

Information**Hur nöjd är du...**

	<i>Mycket missnöjd</i> 1	<i>Ganska missnöjd</i> 2	<i>Ganska nöjd</i> 3	<i>Mycket nöjd</i> 4	Vet ej/ <i>Kan ej ta ställning</i> 5
med den information du får om ditt barns utveckling? _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> 3	<input type="checkbox"/> 35	<input type="checkbox"/> 109	<input type="checkbox"/>
med information om aktiviteter och verksamheten i stort? _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> 6	<input type="checkbox"/> 35	<input type="checkbox"/> 106	<input type="checkbox"/>
med förskolans information om läroplanen? _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> 4	<input type="checkbox"/> 35	<input type="checkbox"/> 104	<input type="checkbox"/> 4

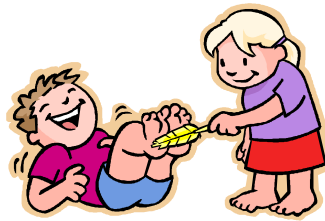
Synpunkter/Klagomål**Hur nöjd är du...**

	<i>Mycket missnöjd</i> 1	<i>Ganska missnöjd</i> 2	<i>Ganska nöjd</i> 3	<i>Mycket nöjd</i> 4	Vet ej/ <i>Kan ej ta ställning</i> 5
med dina möjligheter att föra fram synpunkter? _____	<input type="checkbox"/> 1	<input type="checkbox"/> 7	<input type="checkbox"/> 24	<input type="checkbox"/> 106	<input type="checkbox"/> 9
med hur dina synpunkter hanteras? _____	<input type="checkbox"/> 2	<input type="checkbox"/> 7	<input type="checkbox"/> 29	<input type="checkbox"/> 94	<input type="checkbox"/> 15

Har du tagit del av ditt barns portfolio? _____ Ja 129 Nej 18

*Mycket
missnöjd*
1 *Ganska
missnöjd*
2 *Ganska
nöjd*
3 *Mycket
nöjd*
4

Hur nöjd är du totalt sett med ditt barns förskola? _____ 2 19 126



Tack för din medverkan!